

6. Fiskalni tokovi i politika

U Q2 je nastavljen snažan rast poreskih i neporeskih prihoda, tako da je naplata ukupnih javnih prihoda bila znatno veća od plana, dok su javni rashodi zabeležili umereni pad, uglavnom u skladu sa planom, a slična dinamika je nastavljena i u julu. U periodu januar-jul 2017. godine ostvaren je konsolidovani fiskalni suficit od 73,5 mlrd. dinara (2,9% BDP-a). Rast poreskih prihoda je i dalje široko rasprostranjen, budući da rastu prihodi od svih poreskih oblika, osim od akciza, a najveći uticaj na rast ukupnih prihoda ima veća naplata poreza na dobit, kao i doprinosa i poreza na dohodak. Neporeski prihodi nastavljaju rast, iako je planirano njihovo smanjenje za četvrtinu u odnosu na prošlu godinu. Ukupni javni rashodi se kreću u skladu sa planom, ali su kapitalni rashodi u prvih sedam meseci 2017. ostvarili realan međugodišnji pad za 18,4% i iznosili su svega 2,2% BDP-a, što je za oko 7 mlrd. dinara manje od plana. Slaba realizacija kapitalnih rashoda se ocenjuje kao negativna iz perspektive podsticanja privrednog rasta. Fiskalni rezultat ostvaren u prvih sedam meseca 2017. godine bolji je za oko 80 mlrd. dinara u odnosu na plan, usled delovanja tri grupe faktora – poboljšanja odnosa razmene i pada troškova kapitala na međunarodnom tržištu što je uticalo na rast profitabilnosti privrede, zatim rasta naplate neporeskih prihoda i slabije realizacije kapitalnih rashoda. Ukoliko se trendovi iz prethodnog dela godine nastave u 2017. godini bi mogao biti ostvaren fiskalni suficit od oko 0,5% BDP-a. Ostvarivanje fiskalnog suficita u periodu kada privreda raste po stopi koja je osetno niža od očekivane, ocenjuje se kao neadekvatno, te bi u narednom periodu trebalo kroz osetno povećanje kapitalnih rashoda smanjiti restriktivnost fiskalne politike, tako da se fiskalni deficit stabilizuje na nivou od 0,5-1% BDP-a. Javni dug je na kraju jula 2017. iznosio 67,8% BDP-a, što je za oko 6,6% BDP-a manje nego na kraju 2016. godine, pre svega usled realne aprecijacije dinara prema dolaru i evru, kao i usled povoljnih tekućih fiskalnih trendova.

Fiskalne tendencije i makroekonomske implikacije

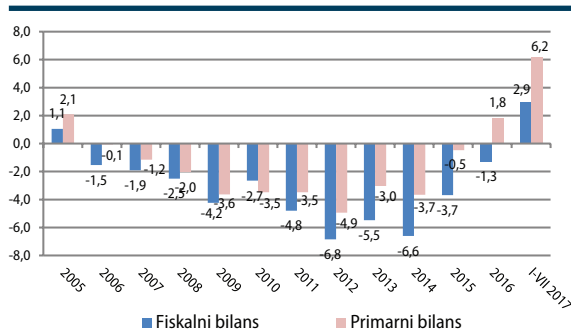
U prvih sedam meseci 2017. ostvaren je konsolidovani suficit od 73,5 mlrd dinara (2,9% BDP-a)

U Q2 nastavljen je snažan realan rast javnih prihoda i umeren rast javnih rashoda, kako u odnosu na prethodno tromesečje, tako i u odnosu na isti period prošle godine. Rast gotovo svih kategorija prihoda (osim akciza) nastavljen je i u julu, dok su rashodi nastavili pad, tako da je u prvih sedam meseci 2017. godine ostvaren konsolidovani fiskalni suficit od 73,5 mlrd. dinara (oko 2,9% sedmomesečnog BDP-a). Kada se isključe rashodi kamata, dobija se da je u ovom periodu ostvaren primarni suficit od oko 155 mlrd. dinara (oko 6,2% BDP-a). Ostvarivanje visokog fiskalnog suficita u periodu kada privreda raste po stopi koja je osetno niža od očekivane, ocenjuje se kao neadekvatno, tako da bi u narednom periodu trebalo kroz osetno povećanje kapitalnih rashoda smanjiti restriktivnost fiskalne politike.

Nastavljen snažan rast poreskih prihoda

Rastu sve vrste prihoda, osim od akciza

Grafikon T6-1. Srbija: Konsolidovani fiskalni bilans i primarni bilans (% BDP)

Izvor: Obračun QM-a

U Q2 2017. godine ostvaren je znatan realan međugodišnji rast poreskih prihoda (za 6%), što predstavlja nastavak trenda iz prethodnih kvartala. Desezonirani poreski prihodi su osetno realno porasli i u odnosu na prethodni kvartal (za 2,4%).

Rast poreskih prihoda je bio široko rasprostranjen, budući da je realno povećanje zabeleženo kod svih vrsta poreskih prihoda, osim kod akciza.

Relativno posmatrano, najveći međugodišnji rast u Q2 je zabeležen kod prihoda od poreza na dobit preduzeća (51,9%), što je posledica snažnog rasta profitabilnosti privrede u 2016. godine, do kojeg je došlo usled poboljšanja

dica snažnog rasta profitabilnosti privrede u 2016. godine, do kojeg je došlo usled poboljšanja

Posebno snažan rast ostvaren po osnovu poreza na dobit, a znatno rastu i prihodi od poreza na rad

odnosa razmene (pada troškova energenata) i pada troškova finansiranja na međunarodnom finansijskom tržištu. Veliki uticaj na rast ukupnih poreskih prihoda imalo je snažno povećanje prihoda od doprinosa, koji su u Q2 2017. godine bili realno veći za 5,1% u odnosu na Q2 2016. godine. Snažan realan rast prihoda od doprinosa, kao i od poreza na dohodak u ovom periodu predstavlja posledicu umerenog rasta zarada i zaposlenosti, a verovatno i suzbijanja rada na crno. U Q2 je došlo do usporavanja rasta prihoda od PDV, budući da su u ovom kvartalu prihodi od PDV realno bili veći za svega 0,3% u odnosu na isti period prošle godine. Nakon blagog pada u Q1, neporeski prihodi su u Q2 ponovo zabeležili realan međugodišnji rast (za 3,1%), što ukazuje na nastavak politike agresivne naplate dividendi od javnih preduzeća.

U julu 2017. zabeležen je blagi realan međugodišnji pad poreskih prihoda (za 0,6%), usled osetnog pada prihoda od akciza (za 15,5%), dok je kod ostalih poreskih oblika nastavljena dinamika iz prethodnih meseci, a kod neporeskih prihoda je zabeleženo snažno povećanje (30,1%). Shodno tome, u prvih sedam meseci 2017. godine poreski prihodi su bili realno veći za 5% u odnosu na isti period 2016. godine, pre svega usled snažnog relativnog rasta prihoda od poreza na dobit (45,9%), ali i znatnog relativnog i apsolutnog rasta prihoda od doprinosa i poreza na dohodak (za 4,5% i 5,1% respektivno), dok su prihodi od PDV zabeležili blagi realan rast (za 1,1%). U navedenom periodu prihodi od akciza su zabeležili blagi realan pad (za 1,6%), pre svega usled osetnog pada prihoda od akciza na cigarete, što može ukazivati na ponovni rast sive ekonomije u domenu prometa ovih akciznih proizvoda.

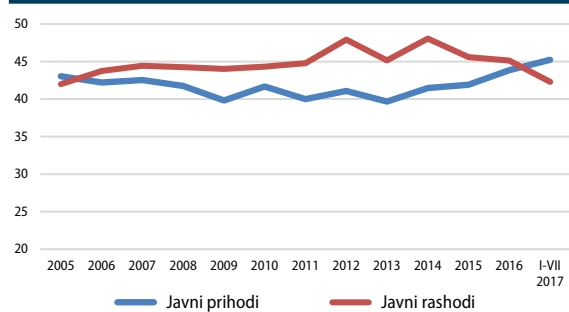
Shodno navedenom, ocenjuje se da je znatan rast poreskih prihoda ostvaren u periodu januar-jul 2017. godine posledica povećanja profitabilnosti privrede (uzrokovanog poboljšanjem odnosa razmene i povoljnim uslovima finansiranja), te umerenog rasta formalne zaposlenosti i zarada. Relativno spori realan rast prihoda od PDV-a konzistentan je sa podacima o niskom rastu privredne aktivnosti u prvih sedam meseci 2017. godine.

Neporeski prihodi takođe osetno rastu, iako je planirano njihov smanjenje za četvrtinu

Neporeski prihodi su u periodu januar-jul 2017. zabeležili osetan međugodišnji realan rast (za 5,2%), iako je planirano da u 2017. neporeski prihodi budu smanjeni za gotovo četvrtinu u odnosu na 2016. godinu. Na to je uticao nastavak politike agresivne naplate dividendi od javnih preduzeća i u 2017. godini, što ima negativne posledice po investicije i dugoročne poslovne performanse tih preduzeća, kao i naplata gotovo 9 mlrd. dinara dividende od NBS.

Javni rashodi nastavljaju blagi pad, pre svega usled smanjenja rashoda na plate, penzije i kamate

Grafikon T6-2. Srbija: Konsolidovani javni prihodi i javni rashodi (% BDP)¹

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Javni rashodi su u Q2 2017. godine nastavili blagi realan pad u odnosu na isti period prethodne godine (za 1,7%), dok su u prethodni kvartal gotovo stagnerali (-0,2%). Pad ukupnih javnih rashoda u Q2 rezultat je smanjenja rashoda kamata (usled neujednačene dinamike otplate), te nastavka blagog pada rashoda na plate i penzije, dok su rashodi na robu i usluge, subvencije, kao i kapitalni rashodi u Q2 zabeležili rast. U julu je došlo do osetnijeg realnog međugodišnjeg pada rashoda (za 4,4%) pre svega usled pada kapitalnih rashoda i subvencija.

U periodu januar-jul 2017. konsolidovani javni rashodi su bili za 1,9% realno manji u odnosu na isti period prethodne godine. Međugodišnji pad je zabeležen kod svih kategorija rashoda, osim po osnovu nabavke robe i usluga. Najveći relativni međugodišnji pad u ovom periodu ostvaren je kod kapitalnih rashoda (gotovo za petinu), a umeren pad je ostvaren i kod rashoda na kamate (za 4,2%), pre svega usled povoljnijih uslova zaduživanja koji su posledica opšteg pada kamatnih stopa na međunarodnom finansijskom tržištu, kao i smanjenja rizika zemlje usled fiskalne stabilizacije. Niska indeksacija penzija i umerena indeksacija plata u javnom sektoru na početku 2017. godine, te nastavak politike zamrzavanja zapošljavanja učinili su da rashodi na plate i penzije nastave međugodišnji realan pad, što je bitno doprinelo blagom smanjenju ukupnih rashoda u ovom periodu.

¹ Javni rashodi* su korigovani za jednokratne izdatke na subvencije i penzije u decembru 2014. i 2015. godine

Kapitalni rashodi od januara do jula 2017. manji su za petinu u odnosu na 2016. godinu

Iako je planirano da kapitalni rashodi u 2017. budu za oko 6% veći nego u prethodnoj godini, oni su u prvih sedam meseci 2017. godine zabeležili realan međugodišnji pad za 18,4%, tako da su u ovom periodu iznosili svega 2,2% sedmomesečnog BDP-a. U apsolutnom iznosu, kapitalni rashodi u prvih sedam meseci 2017. godine su bili za oko 7 mlrd. dinara manji u odnosu na plan. Budući da je pad kapitalnih rashoda zabeležen i tokom letnjih meseci (npr. u julu 2017. su bili realno manji za 54% u odnosu na isti mesec 2016. godine), slaba realizacija kapitalnih rashoda se ne može pripisati samo lošim vremenskim uslovima na početku godine, već je verovatno posledica i lošeg planiranja i neefikasne realizacije infrastrukturnih projekata. Kao što je više puta navedeno u prethodnim brojevima QM-a, povećanje kapitalnih rashoda na 4-5% BDP-a, čime bi se oni doveli na nivo proseka zemalja Centralne i Istočne Evrope, imalo bi pozitivne efekte na rast privrede, kako u periodu njihove realizacije, tako i u periodu eksploatacije izgrađenih infrastrukturnih objekata.

Fiskalni rezultat u periodu januar-jul 2017. je za oko 80 mlrd. dinara bolji u odnosu na plan...

Polazeći od unutargodišnje dinamike javnih prihoda i javnih rashoda u prethodnim godinama, procenjuje se da je fiskalni rezultat ostvaren u prvih sedam meseca 2017. godine bolji u odnosu na plan za oko 80 mlrd. dinara, od čega se više od polovine (oko 50 mlrd. dinara) duguje većoj naplati poreza, oko trećina (oko 30 mlrd. dinara) većoj naplati neporeskih prihoda, dok se javni rashodi (osim kapitalnih), realizuju u skladu sa planom.

...usled rasta profitabilnosti privrede, agresivnije naplate neporeskih prihoda i slabe realizacije kapitalnih rashoda

Najznačajniji uticaj na veću naplatu poreza u odnosu na plan ima snažno povećanje prihoda od poreza na dobit (plan premašen za gotovo 25 mlrd. dinara), a bolja naplata u odnosu na plan je ostvarena i kod svih ostalih vrsta prihoda. Zaključuje se da se pozitivno odstupanje poreskih prihoda u odnosu na plan prevashodno objašnjava delovanjem tri grupe faktora – *i*) poboljšanjem odnosa razmene i padom troškova kapitala na međunarodnom tržištu što je uticalo na rast profitabilnosti privrede, *ii*) naplatom velikog iznosa dividende (9 mlrd. dinara) od NBS, i *iii*) slabijom realizacijom kapitalnih rashoda. Faktori koji su uticali na rast profitabilnosti privrede su egzogeni i verovatno privremeni, dok agresivna naplata neporeskih prihoda i slaba realizacija kapitalnih rashoda takođe predstavljaju nepoželjne mehanizme smanjenja deficita, jer negativno utiču na ukupan nivo investicija u zemlji, na performanse javnih preduzeća i na buduću privredni rast.

U 2017. bi mogla da bude ostvarena fiskalna ravnoteža ili blagi suficit

Ukoliko se trendovi u pogledu dinamike javnih prihoda i javnih rashoda ostvareni u periodu januar-jul 2017. nastave i u ostatku godine, te ne bude ponovnog preuzimanja negarantovanih obaveza javnih i državnih preduzeća od strane države, konsolidovani sektor države bi u 2017. godini mogao da ostvari suficit od oko 0,5% BDP-a (oko 20 mlrd. dinara). Povoljni fiskalni trendovi dovode do pojačavanja pritisaka i obećanja u pogledu smanjenja smanjenje poreza i povećanje rashoda (npr. veliko povećanje plata i penzija). Realizacija tih ideja i obećanja verovatno ne bi osetnije uticala na fiskalni bilans u tekućoj godini, ali bi se efekti ostvarili u 2018. godini kada se počne sa njihovom primenom.

Za brži privredni rast fiskalni deficit bi trebalo držati na nivou od 0,5-1% BDP...

Znatno smanjenje fiskalnog deficita i zaustavljanje rasta javnog duga u prethodne tri godine se ocenjuju kao pozitivno iz perspektive obezbeđenja dugoročne održivosti javnih finansija. Međutim, ostvarivanje znatnog fiskalnog suficita, koji je u prvih sedam meseci 2017. godine iznosio 2,9% BDP-a (a primarni suficit čak 6,2% BDP-a), u uslovima kada je stopa rasta BDP-a vrlo niska (videti: *Privredna aktivnost*), ukazuje da je fiskalna politika suviše restriktivna. S tim u vezi, u narednom periodu, fiskalna politika bi trebalo da bude postavljena tako da obezbeđuje dalji pad javnog duga, te da deluje podsticajno na privredni rast. U narednom periodu konsolidovani fiskalni deficit od 0,5% i 1% BDP-a bi obezbeđivao dalji pad javnog duga.

te shodno tome kapitalne rashode povećati za 1-1,5% BDP-a

Pošto će država u 2017. verovatno ostvariti fiskalnu ravnotežu ili blagi suficit, fiskalni prostor od 1-1,5% BDP-a bi trebalo iskoristiti pre svega za osetnije povećanje kapitalnih rashoda, dok bi tekući izdaci na plate i penzije trebalo da rastu po stopi koja neće biti veća od stope nominalnog rasta BDP-a (3-5%). Eventualno veći rast plata i penzija u javnom sektoru bi značio smanjenje fiskalnog prostora za povećanje kapitalnih rashoda ili povećanje deficita, što bi u oba slučaja imalo negativne efekte na dinamiku privrednog rasta u budućnosti.

Analiza kretanja javnog duga

Javni dug na kraju jula iznosio je 66,8% BDP-a

Na kraju jula 2017. godine javni dug Srbije iznosio je 23,8 mlrd. evra (66,8% BDP), a uključujući i negarantovani dug lokalnih zajednica oko 67,8% BDP-a, što je za oko 1 milijardu evra manje u odnosu na kraj 2016.

...a sa dugom lokalnih zajednica – 67,8% BDP-a

U relativnom iznosu, dug je na kraju jula 2017. bio za oko 6,6% BDP-a manji u odnosu na kraj 2016, zbog toga što nije bilo potrebe za neto zaduživanjem u ovom periodu usled ostvarenog fiskalnog suficita, kao i zbog blagog rasta BDP-a. Posmatrano po strukturi duga, uočava se da je u periodu januar-jul došlo do smanjenja i direktnog duga (za oko 750 miliona evra) i indirektnog duga (za oko 250 miliona evra).

Smanjenje duga gotovo u potpunosti je posledica aprecijacije dinara

Osetno smanjenje javnog duga u periodu januar-jul predstavlja posledicu aprecijacije kursa dinara prema evru i dolaru, kao i povoljnih fiskalnih trendova, usled čega nije bilo potrebe za dodatnim neto zaduživanjem radi finansiranja fiskalnog deficita u tekućem periodu. Kurs dinara prema dolaru je u periodu januar-jul snažno realno aprecirao, za oko 15%, a znatna realna aprecijacija ostvarena je i u odnosu na evro (za oko 5%). S obzirom na valutnu strukturu javnog duga Srbije, aprecijacija kursa dinara prema evru i dolaru uticala je na nominalno smanjenje javnog duga za preko milijardu evra, čime je neutralisan veći deo negativnih efekata promene kursa na visinu javnog duga krajem 2016. godine. Deo smanjenja javnog duga u periodu januar-jul može se smatrati privremenim, budući da je u srednjem roku realno očekivati blagu realnu deprecijaciju dinara prema evru, dok bi promena kursa prema dolaru mogla biti i snažnija, zbog snažne volatilnosti kursa evra prema dolaru.

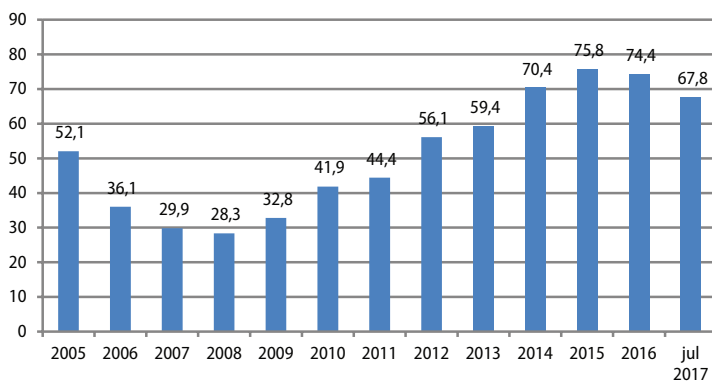
Efektivna kamatna stopa na dug Srbije iznosi oko 4,3%, što se ocenjuje kao nepovoljno

Aprecijacija dinara prema evru i dolaru takođe utiče i na blagi pad rashoda kamata, budući da je oko 80% javnog duga Srbije nominirano u inostranim valutama. U 2016. godini implicitna prosečna kamatna stopa, koja se dobija kao odnos rashoda kamata i iznosa javnog duga, u Srbiji je iznosila oko 4,3%, što se ocenjuje kao nepovoljno, u odnosu na druge uporedive države. Dospće skupih kredita iz prethodnog perioda i njihovo refinansiranje pod trenutno povoljnijim uslovima, uticaće na umereni pad implicitne prosečne kamatne stope u narednom periodu. Na povoljnije uslove zaduživanja Srbije utiče opšti pad kamatnih stopa na međunarodnom tržištu kapitala usled ekspanzivne monetarne politike ECB i Fed, kao i ostvarena stabilizacija javnih finansija. Stoga bi trebalo iskoristiti trenutno povoljne uslove na finansijskom tržištu za refinansiranje nekih od postojećih skupih kredita, kao i za obezbeđenje sredstava za finansiranje otplata dospelih dugova u narednom periodu.

Dobri fiskalni rezultati ostvareni u prvih sedam meseci 2017. godine uticali su da ne bude potrebe za dodatnim neto zaduživanjem države, a snažna aprecijacija kursa dinara uticala je na osetno smanjenje apsolutnog iznosa duga. Budući da je kretanje kursa u narednom periodu ne-

predvidivo, za stabilizaciju i dalje smanjenje duga potrebno je da se konsolidovani deficit stabilizuje na oko 0,5-1% BDP-a, te da se učini osetan napredak u pogledu restrukturiranja javnih preduzeća (pre svega EPS-a i Srbijagasa), kao i privatizacije državnih preduzeća (petrohemijski kompleks, RTB Bor, Galenika, Prva Petoletka i dr.), kako ne bi došlo do stvaranja novih gubitaka i njihovog preliivanja na konsolidovani bilans države.

Grafikon T6-3. Kretanje javnog duga Srbije (% BDP)

Izvor: Obračun QM-a

Prilozi

Prilog 1. Srbija: konsolidovani bilans sektora države, 2010-2017.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016				2017				
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1-Q4	Q1	Q2	Q1-Q2	I-VII
I UKUPNI PRIHODI	1.278,4	1.362,6	1.472,1	1.538,1	1.620,8	1.694,8	414,7	460,8	476,9	490,3	1.842,7	449,9	503,8	953,7	1.133,7
1. Tekući prihodi	1.215,7	1.297,9	1.393,8	1.461,3	1.540,8	1.687,6	413,3	458,8	472,5	488,7	1.833,3	448,0	502,3	950,4	1.130,1
Poreski prihodi	1.056,5	1.131,0	1.225,9	1.296,4	1.369,9	1.463,6	353,2	405,0	405,3	422,2	1.585,8	386,4	444,9	831,3	986,7
Porez na dohodak	139,1	150,8	35,3	156,1	146,5	146,8	34,5	37,7	40,5	42,4	155,1	37,5	40,7	78,2	93,6
Porez na dobit	32,6	37,8	54,8	60,7	72,7	62,7	13,3	31,1	18,1	17,8	80,4	18,9	49,0	67,9	76,6
PDV	319,4	342,4	367,5	380,6	409,6	416,1	103,8	114,9	112,7	122,0	453,5	109,6	119,5	229,1	276,3
Akcize	152,4	170,9	181,1	204,8	212,5	235,8	57,4	65,5	75,2	67,5	265,6	64,9	65,2	130,0	159,9
Carine	44,3	38,8	35,8	32,5	31,2	33,3	8,6	8,7	9,2	9,9	36,4	9,3	9,7	19,0	22,2
Doprinosi	323,0	346,6	378,9	418,3	440,3	505,7	120,5	130,8	132,6	143,6	527,5	129,6	142,4	272,0	318,7
Ostali poreski prihodi	46,0	43,5	42,6	43,5	57,3	63,3	15,1	16,3	16,9	19,0	67,3	16,6	18,4	35,1	39,4
Neporeski prihodi	159,2	36,9	37,9	34,9	170,9	224,0	60,1	53,8	67,1	66,5	247,5	61,6	57,5	119,1	143,5
II UKUPNI RASHODI	-1.419,5	-1.526,1	-1.717,3	-1.750,2	-1.878,9	-1.844,0	-430,7	-462,9	-463,1	-543,0	-1.899,7	438,2	471,5	909,6	1.060,2
1. Tekući rashodi	-1.224,8	-1.324,8	-1.479,9	-1.549,8	-1.628,0	-1.696,6	-403,9	-419,5	-416,4	-478,2	-1.717,9	415,7	425,1	840,7	978,8
Rashodi za zaposlene	-308,1	-342,5	-374,7	-392,7	-388,6	-419,2	-99,8	-104,6	-103,7	-109,5	-417,7	102,5	108,2	210,7	245,1
Kupovina roba i usluga	-202,5	-23,3	-235,7	-236,9	-256,8	-257,6	-57,5	-67,2	-68,4	-90,6	-283,6	60,5	72,8	133,2	157,6
Otplata kamata	-34,2	-44,8	-68,2	-94,5	-115,2	-129,9	-45,9	-32,0	-31,6	-22,0	-131,6	47,4	25,4	72,8	82,2
Subvencije	-77,9	-80,5	-111,5	-101,2	-117,0	-134,7	-18,0	-24,1	-20,4	-50,2	-112,7	18,9	26,6	45,5	51,1
Socijalni transferi	-579,2	-609,0	-652,5	-687,6	-696,8	-710,0	-171,9	-176,3	-178,3	-190,3	-716,8	174,5	178,4	352,9	410,8
od čega: penzije ³⁾	-394,0	-422,8	-473,7	-498,0	-508,1	-490,2	-122,1	-123,8	-123,2	-125,2	-494,2	123,1	124,6	247,7	288,8
Ostali tekući rashodi	-22,9	-31,7	-37,4	-36,9	-53,7	-45,3	-10,7	-15,3	-13,9	-15,7	-55,6	11,9	13,7	25,6	32,0
2. Kapitalni rashodi ⁴⁾	-105,1	-111,1	-126,3	-84,0	-96,7	-114,5	-17,4	-31,2	-37,5	-53,1	-139,3	12,0	35,5	47,5	55,8
3. Aktivirane garancije	-2,7	-3,3	-3,7	-7,9	-29,7	-30,1	-8,7	-11,2	-8,2	-11,0	-39,1	8,3	5,8	14,1	15,3
4. Budžetske pozajmice	-30,0	-25,0	-38,2	-35,6	-55,4	-2,7	-0,6	-1,0	-1,0	-0,7	-3,3	2,2	5,1	7,3	10,3
III KONSOLIDOVANI BILANS	-141,0	-163,5	-245,2	-212,1	-258,1	-149,1	-16,0	-2,1	13,8	-52,8	-57,1	11,7	32,3	44,1	73,5

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Prilog 2. Srbija: međugodišnje realno kretanje konsolidovanog bilansa sektora države, 2010-2017.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016				2017				
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1-Q4	Q1	Q2	Q1-Q2	I-VII
I UKUPNI PRIHODI	-1,5	-4,6	0,6	-2,2	3,2	3,1	7,4	7,8	9,2	5,6	7,5	5,3	5,5	5,4	4,9
1. Tekući prihodi	-1,5	-4,4	0,1	-2,6	3,3	3,3	7,3	7,9	8,6	5,8	7,4	5,2	5,6	5,4	5,0
Poreski prihodi	-2,5	-4,1	1,0	-1,7	3,5	0,3	7,1	9,2	7,5	4,8	7,2	6,1	6,0	6,1	5,0
Porez na dohodak	-3,9	-2,9	2,1	-12,2	-8,1	-1,2	4,5	5,2	6,8	1,6	4,5	5,6	4,1	4,8	5,1
Porez na dobit	-3,6	3,9	35,1	2,9	17,4	-15,0	1,2	19,3	55,8	43,4	26,9	37,6	51,9	47,8	45,9
PDV	-0,7	-4,0	0,0	-3,8	5,4	0,2	6,4	14,1	3,2	7,7	7,8	2,4	0,3	1,3	1,1
Akcize	4,2	0,6	-1,2	5,1	1,6	9,4	22,2	13,8	16,6	-2,9	11,4	9,6	-4,0	2,3	-1,6
Carine	-14,9	-21,5	-14,0	-15,6	-6,5	5,9	7,4	9,6	10,2	5,4	8,1	5,2	6,6	5,9	6,6
Doprinosi	-6,5	-3,9	1,9	2,6	3,1	-2,1	2,7	3,2	3,7	2,9	3,2	4,4	5,1	4,7	4,5
Ostali poreski prihodi	14,5	-15,2	-8,8	-5,2	29,2	8,9	10,9	0,7	-2,8	12,7	5,1	7,0	9,5	8,3	6,9
Neporeski prihodi	5,8	-6,1	-6,2	-8,7	1,5	27,9	8,5	-1,1	15,9	12,8	9,3	-0,5	3,1	1,2	5,2
II UKUPNI RASHODI	-1,7	3,3	4,3	-0,3	5,2	-3,2	5,7	4,9	2,3	-3,7	1,9	-1,3	-1,7	-1,5	-1,9
1. Tekući rashodi	-2,2	3,1	4,1	-2,7	2,9	-1,4	3,7	2,7	0,4	-5,1	0,2	-0,1	-2,2	-1,2	-1,0
Rashodi za zaposlene	-5,9	0,4	2,0	-2,6	-3,1	-9,7	-0,4	-0,4	-4,5	-1,4	-0,4	-0,2	-0,3	-0,7	
Kupovina roba i usluga	-0,3	4,3	1,5	-6,6	6,2	-1,1	11,3	13,5	4,2	7,7	8,9	2,1	4,5	3,4	3,6
Otplata kamata	-0,3	17,4	41,9	28,8	19,3	11,2	11,6	-2,6	-3,4	-10,4	0,2	0,2	-23,5	-9,6	-4,2
Subvencije	40,6	7,4	29,1	-15,6	13,2	13,6	-5,3	0,5	-20,0	-26,2	-17,3	1,8	6,9	4,7	-0,8
Socijalni transferi	13,9	5,8	-0,1	-2,1	-0,7	0,5	1,6	0,8	1,0	-3,7	-0,1	-1,5	-2,4	-2,0	-2,3
od čega: penzije ³⁾	-3,9	3,9	4,4	-2,3	-0,1	-4,8	-0,5	0,2	-0,2	-0,8	-0,3	-2,2	-2,9	-2,6	-2,6
Ostali tekući rashodi	-6,1	23,9	9,9	-8,4	42,6	-16,7	30,0	21,8	39,9	4,0	21,4	7,8	-14,1	-5,1	-0,1
2. Kapitalni rashodi ⁴⁾	-11,8	5,3	6,0	-38,2	12,7	16,8	64,1	30,7	25,3	3,6	20,3	-33,2	9,7	-5,5	-18,4
3. Aktivirane garancije	-2,7	-3,3	-3,7	248,7	267,8	0,1	25,3	36,0	8,2	43,4	28,5	-7,9	-50,2	-31,7	-30,1
4. Budžetske pozajmice	-30,0	-25,0	-38,2	44,2	52,2	-95,1	27,7	19,9	43,7	-3,3	20,8	243,9	372,8	325,1	402,5

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF